

Dosarul nr. 2rac-201/22
2-21085084-01-2rac-26082022

Prima instanță - (Judecătoria Edineț, sediul Briceni) jud. A. Andronache
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu

ÎNCHEIERE

19 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Farmvita”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Esculap-Farm” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Farmvita” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a ț ă :

La 7 iunie 2021, SRL „Esculap-Farm” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Farmvita”, solicitând încasarea datoriei în sumă de 4 370,98 lei și a cheltuielilor de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 270 lei și pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 1 500 lei.

În motivarea acțiunii, s-a indicat că începând cu 6 ianuarie 2015, între SRL „Esculap-Farm” (vânzător) și SRL „Farmvita” (cumpărător), au fost încheiate un șir de rapoarte juridice cu privire la vânzarea-cumpărarea de bunuri, ca urmare a cărora vânzătorul a livrat, iar cumpărătorul a recepționat bunuri de calitate și cantitatea prevăzută în facturile fiscale semnate.

La 9 martie 2021, în adresa companiei pârâte a fost expediată o somație, prin care s-a solicitat stingerea datoriei acumulate pe parcursul anului 2017, care a fost recepționată la 17 martie 2021, fapt confirmat prin aviz de recepție. Cerințele companiei reclamante din somație nu au fost satisfăcute.

Conform actului de verificare a decontărilor reciproce pentru perioada 1 ianuarie 2015 – 28 februarie 2021, compania pârâtă a acumulat o datorie în mărime de 4 370,98 lei.

S-a menționat că nu au fost stabilite careva condiții cu privire la termenul de achitare a bunurilor livrate, având în vedere relațiile comerciale anterioare și buna credință a părților.

Prin hotărârea din 6 octombrie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Esculap-Farm” împotriva SRL „Farmvita” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la SRL „Farmvita” în beneficiul SRL „Esculap-Farm”, cu titlu de datorie în baza facturii fiscale nr. AAB0139363 din 12 iunie 2017, suma de 4370,98 lei.

S-a încasat de la SRL „Farmvita” în beneficiul SRL „Esculap-Farm”, cu titlu de cheltuieli de judecată, suma de 1 770 lei, dintre care: pentru achitarea taxei de stat 270 lei și pentru asistență juridică suma de 1 500 lei.

La 4 noiembrie 2021, SRL „Farmvita” a contestat hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 26 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de SRL „Farmvita”.

S-a casat hotărârea din 6 octombrie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni și s-a pronunțat o hotărâre nouă, prin care:

S-a admis acțiunea Firmei de Producție și Comerț ”Esculap-Farm” SRL.

S-a încasat de la SRL „Farmvita” în beneficiul SRL „Esculap-Farm”, datoria în sumă de 4 370,98 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 1 770 lei.

Pentru a pronunța această soluție, Colegiul instanței de apel a reținut că prin încheierea din 15 iunie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni, s-a acceptat spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Esculap-Farm” împotriva SRL „Farmvita”. Prin încheierea din 13 iulie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Briceni, s-a dispus examinarea cererii de chemare în judecată în ordine generală, cu fixarea ședinței de pregătire a cauzei. Necătînd la faptul că instanța a schimbat procedura de examinare a cauzei din cereri cu valoare redusă în procedură contencioasă, potrivit hotărârii din 6 octombrie 2021, cauza a fost soluționată în procedura cererilor cu valoare redusă.

Astfel, referitor la aspectul dat, instanța de apel a conchis că prima instanță a încălcat procedura de soluționare a cererii de chemare în judecată. Prin urmare, Colegiul a menționat că la soluționarea cauzei instanța de fond, a dat o interpretare eronată normelor de procedură civilă, adoptând o hotărâre vădit neîntemeiată, care urmează a fi casată, cu adoptarea unei noi hotărâri în procedura examinării cererilor în procedură contencioasă.

Referitor la fondul cauzei, instanța de apel a reținut că între compania reclamantă și cea pârâtă, au fost stabilite relații contractuale de vânzare-cumpărare a medicamentelor, fiind formată o datorie în sumă de 4 370,98 lei.

Potrivit facturii fiscale seria AAB0139363 din 12 iunie 2017 SRL „Esculap-Farm” a livrat marfa, iar SRL „Farmvita” a primit, ambii aplicând semnătura și stampila umedă. În factura fiscală este indicată o datorie în sumă de 4 405,76 lei, care este confirmată de ambele părți.

Compania reclamantă a solicitat încasarea datoriei în sumă de 4 370,98 lei, iar faptul că suma care este solicitată, este mai mică decât cea indicată în factura fiscală, nu servește temei de a considera ca acțiunea poartă un caracter neîntemeiat. Compania pârâtă nu a prezentat probe care ar demonstra că datoria recunoscută de ambele părți a fost achitată, însă a invocat tardivitatea acțiunii.

În context a menționat că argumentul tardivității este neîntemeiat, or, necătînd că factura fiscală seria AAB0139363 este din 12 iunie 2017, termenul de prescripție extinctivă începe a curge din data adresării somației de restituire a datoriei, care este datată cu 9 martie 2021.

La 21 iulie 2021, SRL „Farmvita” a declarat recurs împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei decizii noi, prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral, ca fiind tardivă.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel, constatând faptul că prima instanță a încălcat flagrant procedura de soluționare a cererii de chemare în judecată, urma să emită o decizie prin care să fie transmisă cauza spre o nouă rejudecare cu respectarea tuturor drepturilor procesuale a părților în procedura contencioasă.

La fel, consideră că instanța de apel a calculat eronat și abuziv începerea curgerii termenului de prescripție de adresare în instanța de judecată pentru recuperarea datoriei.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost recepționată de compania recurentă la 29 iunie 2022, (f.d.102), iar cererea de recurs a fost depusă la 21 iulie 2022, în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs a fost expediată SRL „Esculap-Farm” la 29 august 2022. Însă până la data examinării admisibilității recursului declarat, referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de SRL „Farmvita”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea cu Răspundere Limitată „Farmvita”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh